

Magyar határos határosan petis sor, vagy annak helye egyenlőre 10 krajczár. Bélyegdíj külön minden írtatás után 80 kr.

H I R D E T É S E K.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetésnek elfogad: Hecobem; Harsan-stein és Vogler Wallfischgasse Nr. 10, Mosse R. Sellenstrasse Nr. 2 & Oppelík A. Wollasse Nr. 22.

The Singer Manufacturing Co.

New-York (Amerika). Budapest, csak váci-utca „a vastuskóhoz.”
A világ legnagyobb varrógép-gyára
ajánlja a felülmúlhatatlannak ismert
eredeti Singer-féle új családi varrógépeket. Ára 50, 65, 71.
Minden készlettel tüzelés, fodorítás, vattázás, sujtás-felvarrás, kes-
keny és széles szegés, zsinór-bevarrás szél- és ajour-varrás és zsinór-szegélyezésre
stb.; mely egyszerű szerkezete miatt minden egyéb rendszert fölött elönnnyel bír;
továbbá különlegességeket szabók, cipészek, nyergesek stb. eff. számára. 3680
Eladás kis összeg mellett részletfizetésre, vidékre is.
Fióküzlet: Buda, viziváros, 16-utca 52. szám, gróf Andrássy palota.

Budapest, csak váci-utca.

Gilisztá-csokoládé.

Mint biztos hatású giliszta-ellenes szer legjobban ajánlható; kellemes ízzel
bírván, a gyermekek azt nagyon örömet vesznek magukhoz.
1 db ára használati utasítással 10 kr. o. é.
Főraktárak: Bécsben: Neustein F. gyógyszer. Budapest: Török J.
gyógysz. Thalmayer és társa. Pécsen: Sipőcz István gyógyszerésznél, valamint a
birodalom legtöbb gyógyszerüzleteiben. 3539

A szegedi országos kiállításon érdeméremmel és a III-ik országos
tűzoltógyűlésen Aradon a nagy arany és ezüst éremmel kitüntetve.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltó-szer-gyár, harang- és érezőntődeje,
ajánlja szabadalmazott új szerkezetű fecskendőit, tűzoltó-egyletek
legénységi felszereléseit, vállalkozik kutak, szivattyúk
és harangok készítésére,
jótállás mellett a legjutányosabb áron.
Különös figyelmébe ajánlja a nagyérdemű gazdaközönségnek, saját-
késtményű és transatlantia szivattyús kutait és gyáranak vízvezetékeket
teljes felszerelhetőségre nagy figyelemmel külön felállított vizműszeti osz-
tályát. 3220
Mintaszerelek, képes árlapok, kívánatra rendelkezésre állanak.
Főtelep Erdély és Románia részére: Kolozsvárt, belsőmonostor-utca.
Minden eddigi világtárlaton, haladás, jóízű és
versenyképességeért, első díjakkal jutalmazva.

FERENCZ JÓZSEF
KESERÜVIZ-FORRÁS

A leghatásosb valamennyi keserűvíz között.
Hatásában az által különösen előnyösen a többi ismert keserűvíz-
től, hogy kisebb adagokban hatásos s hosszabb használata nem okoz
utóbajokat. Bécs, 1877. Dr. Leidesdorf Miksa tanár.
Valamennyi budai keserűvíz között kell-mes íze és jeles hatása
által tűnik ki: gyomor- és bélhurutnál, megrogzított székrekedé-
snek, alhasi vérgangánál, valamint vértőlútsoknál, aranyiródnál,
étvágytalanságnál, stb. Dr. Kiss Sándor, ház igazgatója.
Különösen az által tűnik ki, hogy enyhén keserű, nem kellemetlen
ízű és hogy még hosszabb használat után sem savorja meg az étvá-
gyat és emésztést.
Dr. Korányi tanár tanácsos.
A hatás kivétel nélkül gyors, biztos és fájdalom nélkül. Wü z-
burg. Dr. Báro Lichtenfels Scanzoni, tanár s titk.
1877.
Készletben minden ásványvíz-raktárban. Nyomatványok
stb. ingyen, a szétküldési igazgatóságnál Budapest.
Kendés adag: egy fél borpohárral. 3620D

Csak 5 frt 50 kr. o. é.

különös véletlen folytán egy egész asztali készlet, s azonnal kap-
ható; egyimint: 4018 21
12 db. fém-villa 12 db. kés-nyugtató
12 darab fém-késél, jó, fekete 1 igen nehéz merítő-kanál.
nyélben. 2 só- és borartató.
12 db. jó erős evőkanál 3 nehéz china tojás-pohárka.
12 db. jó, erős kávéskanál. 1 china-estét thea-szűrő.
Mind együtt véve csak 5 frt 50 kr.
Saját érdekében kértik mindenki, miszerint ezen
asztali készletet minél gyorsabban szerezzé meg,
miután bizonyára nem leendő többé ily kedvező alka-
lom, ilyesmit olyan neveltséges áron beszerezhetni.
Fémárak végeladása, Praterstrasse 16, Wien.

A híres 30 éves
4005-7 valódi
szymiai
zárdá-
szilvorumnak
egyedüli főraktára
BUDAPESTEN:
ÉDER ANTAL GYULA
zongora-üzletében
váci-utca 12. sz. a létezik.
Ára nagy posztó-üvegben . . . 1 frt 20 kr.
pintes üvegben . . . 2 frt —
Szétküldések, előpénz és utánvétel mellett, min-
den irányban mindenkor pontosan teljesíttetnek.

Egy eredeti levél kivonata.
Orlics Rudolf, tanár és mennyiség-tani író, Berlin (Wil-
helmstrasse) most Stülerstrasse 8.
Fogadja még egyszer szíves, igazságú felvilágo-
sításáért szedőleg vetélytársait illetőleg, legforróbb
köszönetemet; sajnálom a szegény szerencsétleneket,
kik ily közönséges czimborákhoz fordulnak. Még egy-
szer fogadja köszönetemet, Orlics R. tanár ur, a meg-
nyert tern s három ambo-soloért.
Thume Henrik,
kereskedő, Cseh-Lippa.
3969

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-
utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárbanál kapható:

A kereskedelmi törvény
magyarázata.
Irta
Dr. SCHNIERER GYULA,
kereskedelmi miniszteri osztálytanácsos, a kereskedelmi törvény tárgyalására
egybehívott értekezlet volt szakelőadója.
Ára füzve 2 frt 80 kr.

Világtörténelem.
Dr. Müller Dávid kézikönyve nyomán
irta
MANGOLD LAJOS.
Első kötet: Ó-KOR. — I. füzet (1—6 iv).
A körülbelül 28 iv terjedelmű könyv sajtó alatt van.
Ára a teljes kötetnek 3 frt.

GYOMOR-
betegségeket
és minden alfeletti bajokat
(galandfőrgert biztosan és fájdalom
nélkül) gyógyít a legjobb sikerrel
specialista Dr. Lóczy, Bécs.
Kohlmarkt 20. — (Levelek díjjal
ellátottak vagy ajánlja legyeknek.)
Dr. Lóczy emésztő pora
gyomor- és bélgyógyosok, s ide-
gesség ellen, használati utasítások-
kal, onnan szétküld-velik. 4038
Ára 80 kr.

Sorsjegyek részletfizetésre.
4077
1864-ki sorsjegy 100 frtos 20 részlet 8 frtjával decz.
Magyar sorsjegy 50 frtos 40 „ 4 frtjával 1-én.
Salzburgi sorsjegy 100 frtos 19 „ 5 frtjával eca.
Igrvények 50 frtos 16 „ 3 frtjával 15-én.
11 „ 2 frtjával 3-án. febr.
1864-ki sorsjegyre 4 frt 50) a kettő együtt
Magyar sorsjegyre 3 frt — 7 frt.
Előlegek sorsjegyekre, állampapírokra.
Lóry J. részvényekre legutányosabban
banküzletében,
hatvani-utca, az újvilág-utca
átellenében.

A FRANKLIN-TÁRSULAT
magyar irodalmi intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4-ik szám)
megjelent és minden könyvtárbanál kapható:

Gyógyászati
Vény-zsebkönyv
a bel- és kül-betegségekre
valamint
a szem-, fül- és bőr-bajokra nézve
a bécsi iskola szerint.
Irta Dr. DILLMBERGER EMIL.
Magyarra fordította
id. Purjesz Zsigmond.
Második, a gramm-sulyrendszert szerinti átdol-
gozott kiadás.
Ára füzve 1 frt 60 kr.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJONSÁGOK együtt: egész évre . . . 12 frt
félre . . . 6 „ Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre . . . 8 frt
félre . . . 4 „ Csupán a POLITIKAI UJONSÁGOK: egész évre . . . 6 frt
félre . . . 3 „
48. szám. — 1877. Budapest, december 2. XXIV. évfolyam.

OSZMÁN PASA.

A JELEN keleti háboru sok tekintetben
elütő azoktól, melyeket vonaglásig
izgalmas földrészünkön három évti-
zed óta vívni láttunk. Ez, hogy egyszerre
mindent megmondjunk, bár még európai
hatalmak vívják, de már ez nem európai,
hanem legalább jellegére már csaknem egé-
szén ázsiai háboru. A mi európai háborunk
egyre gépiesebbé válik, melyben a katona
idestova úgy tűnik föl, mint a borsajtóba
szorított törköly; vért kell izzadnia vagy
akar, vagy nem, kényszerűleg s olyannyira,
hogy az önkéntességnek és személyes
hősiességnek már-már szinte még a lát-
szata is elenyészőben van. Ezzel mintegy
összhangban áll azon körülmény, hogy
hadakozó feleink bizonyos nemzetközi jo-
gok magaslataira emelkedvén, a mint a
fegyverek vaskapcsa az olvasztó tűz veszé-
lyének bizonyos superlativusán elpattant,
a katona is fölszabadul a kényszerűség
vaskalodájából és — önmagának vissza-
adatva, a hol a voltaképi hősiesség kezdőd-
nék, magadja magát, leteszi fegyverét,
kapitulál és a szabályszerűleg kölcsönösen
respektált hadi fogság tőrhetőn enyhe
mentsvárába menekül.
A mi hadi technikánk fejlettebb, gé-
peink, sőt egyes élő tömegeink, öntudatos
gépeink — rombolóbbak, csatáink vére-
sebbek, de nem vérengzőbbek, sőt egyáltalán
távolról sem oly vérengzők, mint az a
harcz, melyet most a földrészünk két vég-
sarkát lakó félvad népek vívnak egymás-
sal. Szóval, nem oly barbár, nem oly ádáz
kegyetlen, mint emez. Az öldöklő gépek
pusztítása lehet sokkal nagyobb, de azért
még sem oly állatias a közvetett gépies
öldöklés, mint az, melyet az ember saját-
kezűleg követ el. A különbség körülbelül
majd ugyanaz, a mi a guillotin és a pal-
lossal sajátkezűleg működő hóhér kö-
zött van.
Egész dandárok, hadosztályok kapi-
tulálnak itt is, mint látjuk Ázsiában; de
a harc tüzeiben egymással találkozó egyes
katonák és csapatok nem irlalmaznak és
fölkonzolvják egymást, a halál oly nemé-

OSZMÁN PASA.
(Saját ástórában rajzolta 1877. szeptember 21-én LORIE VIKTOR.)

Mint ilyen, e háboru, e különbözeteinél s illetőleg újdonszerűségénél, rendkívüli-ségénél fogva, annál fokozottabb látványt nyújt az efféle izgalmas jelenetekhez szokott s ezek nélkül már el lenni se tudó Európának.

Ugy van vele, mint az ideges nőnem a rémregények olvasásával. Minél inkább borzad az őtől, annál inkább kap rajtuk.

Mindamellett azonban, hogy e már félév óta pusztító harcban a személyes hősiességek nagyobb tere nyílik, mint a mi rendszabályozottabb hadszíntereinken, vagy tán éppen azért, mert itt is „névtelen főlstenek“ küzdenek, s a nép százezrei közt a rendkívüliségek elenyésznek, — e háboru eddigelő csak egy kiváló alakot tüntet föl, de a ki aztán a „tünemény-szerűség“ epithetonát valóban megérdemli.

Ozman pasa nem Moltke, a minthogy nem is lehet az, és nem rajta mulik, ha nem lehet az. Nem rendelkezik a sokaság, a nagyobb rendezettség, egyáltalán a nagyobb „mód“ előnyeivel. Egy Moltké-nak az orosz sereg soraiban kelle és lehetett volna születnie, ha felt volna az „új és egészséges civilizáció hivatásával“ dicsekvő orosz nemzeti geniusztól. De nem tellett, és úgy látszik, már nem is fog telni, még ha sikerülne is a híres orosz „stabilit“ majomilag utánzó orosz vezérkarnak Plevnából egy török Metzet csinálni.

Nem pedig sok más oknál fogva mindekelelt azért, mert a másolat soha sem magasodhatik megközelítőleg sem az eredetijéhez.

Aztán meg azért sem, mert a mit Ozman megelőzőleg mivelt, az először eredeti volt, nemcsak velük, de a világ többi Moltkéjével szemben is, és a mellett oly rendkívüli, hogy annak dicsőségfénnye mellett, az ő utánzásuk sikerét — meg lehet, még szégyenelnők kellend, ha ugyan erre képesek volnának.

Mert ugyan Ozman pasa elment odáig, a hol a hitrege világa kezdődik, de végre azon túl ő sem mehet, és csodát, habár költői értelemben igen, de fizikailag ő sem mivelhet.

Előre jóslgatás nincs újságírói szegődségünkben, azért megjegyezzük, hogy ha netalán az új török Ilion kapitálai találma, attól függ, minő körülmények és föltételek közt ment végbe e szomorú kényszerűség. Mert ha, mint gondoljuk, ez eshetőség úgy következik be, hogy a 40 ezer főnyi vagy tán ennél is kevesebb török hadnak utolsó egere is elfogyott; a 120 ezernyi orosz had pedig, mint sejtjük, háromszorosa számerejét a törökökéhez is erősebb sáncokkal fokozta, s e szerint a kitörés természeti lehetlenségé vált, akkor a megadás a török fővezér eddigi babáiraiból egyetlen levelet sem téphet ki, mert 40 ezer emberrel leonidásilag magát lekasaboltatni, a nélkül hogy az ellenség-ből bár negyed résznyi vámot vegyenek, már nem annyira hősiesség, mint esztelenség volna.

S ha ugyan a megadásra kényszerülne is, több mint valószínű, hogy ezért a felelősség nem őt, de a konstantinápolyi haditanácsot érné. Mert mindig nagy a különbség egy I. Napoleon-féle teljesen független, meg egy, saját kormányának parancsaitól függő tábornok ilyen eljárása között.

De a mit Ozman eddig mivelt, az őt már az újabbkori hadtörténelem legkivá-

lább alakjai közé sorolja. Mert ő egyszerre nagy hősnak és nagy hadvezérnek bizonyult; olyannyira, hogy nehéz hamarosan eldönteni, a hősiess bátorságnak, vagy a hadtudományának van-e nagyobb érdeme eddigi sikerei kiküzdésében.

Mert e kettő nem szokott mindig együtt járni, legalább nem egyenlő arányban. Sőt legtöbbször különválva jelennek meg.

Ozman pasa plevnai hadviselése a legnagyobb hadmérnöki és taktikai genialitásról, a mellett pedig a legkockázatos merészsegről tanuskodik.

Az öldöklő, pusztító, robbantó fegyverek mai korszakában egy csupasz domboctól körített faluból fél éven át fokozatosan bevehetlen erődtített helyet varázsolni, s a mi még több: mielőtt a hely meg lett volna erősítve, bevárni itt a tulszamos ellenséget, azon kockázattal, hogy ha ellenállása meg talál törni az „utolsó pozícióban, akkor egész seregével együtt el van veszve, ez oly kettős, szellemi és erkölcsi bravour, mely korunk legelső vezérkarnokait és legmerészebb katonáit bámulatra ragdhatja.

Ozmán harcmódja, si licet magna componere parvis, hasonlít a magyar, népdalok hősének“ taktikájához, midőn ez nyugodtan várja be ellenfele ütését, és pusztá kézzel kapja el és ki a fejének mért botot, azzal suhint vissza és veri be a támadó koponyáját.

Mint ilyen Ozman pasa az eddigi hadjárat legkimagaslóbb, igazabban egyetlen rendkívüli alakja.

A világ immár közel félév óta lázas érdeklődéssel tekint a hely felé, melyet e kiváló hős és hadvezér szelleme az összes műveletek központjává emelt, s kíváncsi volt ismerni e nevezetes történelmi alak külső vonásait, de a szerény nagyságnak csak most, a teljes bezártság napjaiban jutott ideje „ülni“ az őt ostromló művészek egyikének, s csak most van alkalomunk egészen hű képét közölni olvasóinkkal, mit annál inkább szükségesnek tartunk, mert a sürgető közkíváncsiságnak hódoló ugynevezett rajzlatos világsajtó ebbeli megelőző közleményei elcsitáltak és hiányosaknak bizonyultak.

A jelen hadjárat alatt végrehajtott tetteire vonatkozólag, melyekért a szultántól a „Ghazi“ (diadalmas) nevet nyerte, bátran alkalmazhatjuk a költő kérdését: van-e, ki ezeket nem ismeri? Annál fogva azok elősorolását fölösleges ismétlésnek tekintve, csupán azon óhajással zárjuk be sorainkat, vajha a török állam segélyforrásai képessé tehetnék őt arra, hogy eddigi diesteljes pályáját a kezdetéhez hasonló fényvel folytathassa és koronázhassa be.

—jd—

Sötét felejtés...

Sötét felejtés néma álma,
Ringasd el fájó lelkemet;
Ne mondjon dalt zokogva, sirva,
Ó róla az emlékezet.

Oszolják a ködökbe szállva
Borongó szivem sohaja;
De a keserv hangját miatta
Ne hallja meg senki, soha.

Megtorlom a hűtlen szerelmet,
Emlékivel harcot vívok:
Köny és sohaj helyett jelöljék
Hideg hullákkal telt sírok.

Feledni mindent! — szomjn ajkam
Felissza búmnak tengerét,
S bár benne veszszek, őt sikoltva
Nem csap szivemből árja szét.

Egy szív kirablott édenéért
Pedig sirhatna bánatom,
De e koldus porontyot inkább
Megfojtom és elaltatom.

Büszkén, daczolva a világgal,
Ha ugy szerettem egykor őt,
A sirt is ugy ásom nevének,
S ugy temetem a hitszegőt.

Oh! ha nyugodnék lenn a földben
Porában is igaz szive,
Virággal volna hintve sirja,
Fényes, kitetsző messzire.

És lelkem a virágra szállva
Szívna az édes illatot,
S mámorban ittassulva látna
Ott is egy fényes csillagot.

És zengené: hű szerelemnek
Az örökélet is kevés! . . .
Most? — szava nincs; a hűtelent hadd
Temesse el a — feledés!

A hova én őt...

A hova én őt eltemettem,
Megmozdult egykor az a sir;
Egy kodalak kiszáll belőle
És nevemen könyörgve hiv.

Oh, mert a sötét feledéstől
Reszketni fog hű szive,
S a csábkezet, a mely nyakán csügg,
Mint a kigyót úgy tépi le.

Arcát a sápadás előnti,
Szemében megtörök a fény,
A nap sugára vérbe: száll rá,
S rémekkel üldözi az éj.

Már árnya lesz csak önmagának,
S így fog könyörgni énekem,
Hogy mentse meg a kárhözattól
Könyvem, sohajom, énekem.

Igy lesz, tudom; — s a gyötrelmem,
Pokollá vált gyönyör helyett,
Zokogva fogja költögetni
Az én megölt szerelmemet.

Akkorra mégis tartok egy szót,
De csak az Isten hallja meg;
Ima lesz az, hogy hitszegését
Feledje el, bocsássa meg!

Fejes István.

Egy bűn története.

— Hugo Viktor könyve. —

Világirodalmi ritka esemény volt e könyv megjelenése. A „Századok legendájának“ nagy költője írta, az ideált kereső fenkölt szellemek között a legnagyobbak egyike. — Mint előszavában mondja, el kezdte írni 1851. december 14-én, midőn, mint menekült Brüsszelben települt meg és befejezte 1852 május 5-én. Az egész könyv tehát, mely regény alakjában írott történelemnek mondható, a „bűn“-nek úgy szólván még közvetlen benyomása alatt, friss emlékezetből íratott, s amaz időkre következő felháborodásnak és elkecserevésnek viseli magán nyomát, sőt adatait tekintve, egykoru naplójegyzetek érdekével bir.

Az az esemény, melyet az ősz költő egyszerűen csak „bűn“-nek nevez, az 1850. decz. 2-án elkövetett államcsíny, midőn a francia köztársaság első konzula, elnöke, Bonaparte Lajos, a gondjaira bízott köztársaságot megbuktatá, s magát császárrá választatá.

Nagy és mozgalmas idő, s ha szemügyre vesszük, mily rendkívüli a hasonlatosság az államcsíny megelőző idők embereinek, és a Franciaország kormányát közében tartó mai férfiak irányzata között: fel foghatónak találjuk, hogy az államcsíny története most, midőn hasonló bűntől remegnek, mily rendkívüli hatást idézhetett elő Franciaországban, s idézett volna még akkor is, ha nem e század és — joggal mondhatjuk — a századok egyik legnagyobb szelleme írja is meg.

Igy, Hugo Viktor tollából, pár hét alatt kilenczven kiadást ért a könyv, s lefordított minden művelt nemzet nyelvére, — magyarra is. Magyarul, mint értesülünk, a bűn évfordulóján, decz. 2-án fog megjelenni.

Nevezetes, megrázó történeti események költői leírása e könyv, tele eddig részben ismeretlen idegfeszítő jelenetekkel, melyekből, mint mozaik darabokból épít fel a költő hatalmas alkotó kezével a „bűn“-nagyságához méltó monumentumát, egy megfordított Vendome-szobort.

Azért hálátlan munka is lenne a könyvet kivonatlag ismertetni. Csonka, törpe paródiája lenne az a bűn ez óriási szégyenkövének. Inkább választottuk tehát a mű megismertetésére szolgáló azon modort, hogy egyes töredékeket, egyes köveket bemutatunk belőle, a melyekből, mint részekből, következtetés útján hiebben elképzelheti s kiépítheti magának az olvasó az egész monumentumot.

I.

A nemzetgyűlés palotájának elfoglalása.

1851. decz. 1-jén ki gondolt volna arra, hogy a köztársaság és nép ellen merénylet megkísérlése szándékoltatnék? Hogyan? Lehetőség-e erőszakot követni el a jogn, szétütni a képviselőházat, megfojtani a köztársaságot, leigázni a nemzetet, megbecstelíteni a zászlót és a hadsereget, pellengérré állítani a papságot és a hatóságot, győzni, diadalmaszkodni, kormányozni, rendelkezni, száműzni, deportálni, tönkre tenni, gyilkolni és uralkodni oly módon, hogy a törvény a kéjhölgy ágyával legyen összehasonlítható.

Hogyan? Mind e rettenetes dolgok elkövethek lennének-e? És ki által? Egy óriás által? Nem! Egy törpe által!

Nevetséges! Nem is bűn, csak botrány!

A törvényhozó palota éjjeli őrizete rendszeresen egy zászlóalj gyalogságból, és egy kapitány vezérlete alatt 30 tüzérből állott. Futári szolgálatra a hadügyminiszter néhány lovas is szokott oda rendelni. Két kártyás és hat ágyú teljes felszereléssel, jobbra a főudvartól, egy kis négyzetű udvarban volt felállítva, melyet ez okból „ágyu-udvar“-nak neveztek. A zászlóaljparancsnok, egyszersmind a palota katonai parancsnoka, közvetlenül a házmagyok rendelkezése alatt állott. Mihelyt beesteledett, a rászorotokat, a kapukat bezárták, őrköt állítottak, a parancsszót kiosztották, s a palotát valóóságos fellelő módjára őrizték. Ugyanazon jelszót használták, melyet az összes párisi erősségeknél.

A házmagyok által kiadott különös utasítás, a szolgálattelvő csapatokon kívül minden más fegyveres csapat bevonulását szigorúan megtiltotta.

Deczember elseje és másodika közti éjjelen a 42-dik ezred egy zászlóalja teljesítette a törvényhozó palotában az őrségi szolgálatot.

A rokkantak fásítottáborában a törvényhozó testület palotája közelében alvó csapatokat pontban öt órakor fölkeltették. Sátorról sátorra lassu hangon ki lett adva a parancs, hogy a legnagyobb esendben fegyveresen sorakozzanak. Nem-

sokára két ezred teljes felszerelésben utban volt a nemzetgyűlés palotája felé; a 6-dik és 42-dik sorozred.

Alig üttötte el a hajnali öt órát, Páris minden pontján a gyalogság az ezredesekkel élükön, a legnagyobb esendben kivonult a lakanyakból. Bonaparte Lajos hadségei mindenütt jelen voltak a kivonulásnál.

A lovasság a gyalogság után háromnegyed órával később indult, mert tartottak tőle, hogy a lovak léptei fölébresztik az alvó Párist.

Éjjelután 5 órakor rohanták meg a nemzetgyűlés palotáját. A törvényhozó palotának volt egy kapuja az Univerzité-utczában, mely a Bourbon-palotának egykori bejáratát képezte, és mely a nemzetgyűlés elnökének palotájához vezető fasorral volt határos. Ezen kapu előtt, melyet elnöki kapunak neveztek, rendes szokás szerint őrk állott. Egy hadsereg, kit Espinasse ezredes az éj folyamában kétszer hivatott, egy idő óta mozdulatlanul és esendben ezen őrálló hely mellett várakozott. A 42-ik ezred, őt perczekkel a rokkantak sáttortáborából való kivonulás után, követve csekély távolságban a 6-ik sorozred által, az egyetem-utczába érkezett. Szemtanu baszáli, hogy az ezred oly esendes ovatossággal lépdelt, mintha betegszobában járna. Sompolyogva ért az elnöki kapuhoz; orozva lepte meg a törvényt.

Midőn az őrk közeledni látta a csapatot, állásba tette magát; de éppen midőn már riadót akart kiáltani, a hadsereg megfogta karját és tisztí minőségében, melynél fogva joga volt a kiosztott parancsot érvényteleníteni, meghagyta neki, hogy a 42-ik sorozrednek szabad bevonulást engedjen; az elámult portásnak pedig kaput nyitni parancsolt. A kapu csikorogva fordult meg sarkán, a katonák előzőnlötték a tért; Persigny belépett, és csak annyit mondott: — Ez megvan! A nemzetgyűlés palotája ellenség kezébe került. A léptek zajára Meunier parancsnok kirohant.

— Parancsnok ur, kiáltott fel Espinasse ezredes, felváltattam ön zászlóalját. A parancsnok elhalványodott; szemét néhány perczig a földre szegezte. Ezzel vállához kapott és vállrojtjait letépte, kardját pedig hüvelyéből ki-rántva, térdén ketté törte és a darabokat a kövezetre lökve, kétségbeesésében rettentő hangon kiáltá: — Ezredes ur, ön megbecstelenti az ezred színmát.

— Jó, jó! válaszolt neki Espinasse. Az elnöki kaput nyitva hagyták, de a többi bejárás mind zárva maradt. Az őrköt felváltották, és az őrálló zászlóaljat a rokkantak sáttortáborába visszarendelték; a katonák fegyvereiket a téren és a diszudvarban gulákba rakták; a 42-ik sorozred, még mindig a legnagyobb esendben, elfoglalta a külső és belső kapukat, az udvart, a termeket, a karzatokat, a folyosókat, a lépcsőket; a palotában pedig még mindenki aludt.

Még nem üttötte a hat órát. A csapatok nagy tömegekben keztek gyülekezni a Concordia-téren, hol Leroy-Saint-Arnaud lóháton tartott föltűtött szemlélt.

Bertoglio és Primorin rendőrbiztosok két századot a házmagyi iroda nagy lépcsőjének boltozata alatt esatatorba állítottak, de őrk nem arra mentek fel. Oly rendőrgyűlések kísérték, kik a Bourbon-palota legtitkosabb buvhelyeit is ősmérték. Ők a folyosókon haladtak.

Leflő tábornok, a nemzetgyűlés egyik házmagya, a palota egy pavillonjában lakott. Nővére és sógora meglátogatván őt Párisban, ez éjjel nála oly szobában hálalt, melynek ajtaja a palota folyosójának egyikére nyílt; Bertoglio biztos ezen ajtón zörgetett, kinyitatta azt és ügynökeivel együtt a legdurvább módon rontott be egy nő hálószobájába. A tábornok sógora

kiugrott az ágyból és a szomszéd szobában alvó házmagynak kezdett kiabálni:

— Adolf, az ajtókat betörök, a palota tele van katonákkal, kelj föl. Mire a tábornok kinyitotta szemeit, Bertoglio biztos már ágya előtt állott.

A tábornok fölemelkedett ágyában.

— Tábornok ur, mondá a biztos, kötelességet kell teljesítenem.

— Értem, válaszolt Leflő tábornok, ön áruló.

A biztos az állam biztonsága elleni merényletéről hebegett valamit, és ezzel átnyújtá az elfogatási parancsot. A tábornok minden szó nélkül kiütötte kezéből e hitvány papírt.

Ezzel öltözködéshez fogott; tábornoki díszöltönyt vette magára, melyet Constantinenál és Medeahnál viselt, mert mint loyális katona azon ábrándban ringatta magát, hogy a katonák, kikkel utjában találkozni fog, hallgatni fognak egy afrikai tábornok szavára. Tévedett; ez idő szerint csakis az orvtámadás tábornokaira hallgattak. Neje megölette; hét éves fia, ingben, könyek közt könyörgött a biztosnak: — Kegyelem, Bonaparte ur!

Mialatt a tábornok nejét megölette, fülébe sugta: — Az udvarban ágyuk vannak; iparkodjál egyet elcsütni.

A biztos és ügynökei elhúrozolták.

Primorin ezalatt kerülő utat tett, hogy a másik házmagyot, Baze urat annál biztosabban meglephesse. Baze ur lakosztályából egy ajtó a folyosóra vezetett, mely a gyűlésteremmel összeköttetésben állott. Primorin ezen az ajtón koczogott. — Ki az? kérdé egy szolgálo, ki éppen öltözködött. — Rendőrbiztos, válaszolt Primorin. A szolgálo azt hitte, hogy a nemzetgyűlés rendőrbiztosra kér bebocsátást, tehát ajtót nyitott.

Baze, ki zajt hallott és ennek folytán felébredt, hálóköntöst rántva magára, kikiáltott: — Ne nyisson ajtót.

E perczben egy polgári öltönyű egység és három egyenruhás városi rendő berontott szobájába. A biztos szétártá felöltőjét, és megmutatva háromszínű jelvényét, azt kérde Bazetól: — Ismeri ön ezt?

— Ön gazember! válaszolt Baze.

Az ügynökök reá rohantak.

— Nem fognak elhúrozolni, kiáltá Baze; biztos ur, önnök, mint tisztviselőnek tudnia kell, hogy mit cselekszik; merényletet követ el a nemzetgyűlés ellen, megsérti a törvényt, e szerint tehát gonosztevő.

Egy ellen négyen dulakodtak; neje és kis leányai sikoltoztak, a szolgálot pedig a rendőrk ökölcasapásokkal halmazták el.

— Utonálló rablók vagytok, kiáltá Baze, kit heves tusa után karjaikon, a levegőben viték el; hálóköntöse foszlányokra volt tépve, az ütésektől teste daganatokkal volt elárasztva; keze vérvetett.

A lépcső, a földszint, az udvar katonákkal volt tömve; a szurony feltűzve a puskára, a fegyver a lábánál. A házmagy hozzájuk fordul: — Képviselőitek börtönbe húrozolják! Azért adták-e nektek kezeitekbe a fegyvert, hogy azt a törvény ellen emeljétek?

Egy altisztnek új kereszt díszlett mellén:

— Vajjon ezért adták önnek a keresztet?

— Mi csak egy urat ismerünk, válaszolt az altiszt.

— Megjegyzem számotokat, ugymond Baze; mert mátl fogva meggyalázott ezred vagytok.

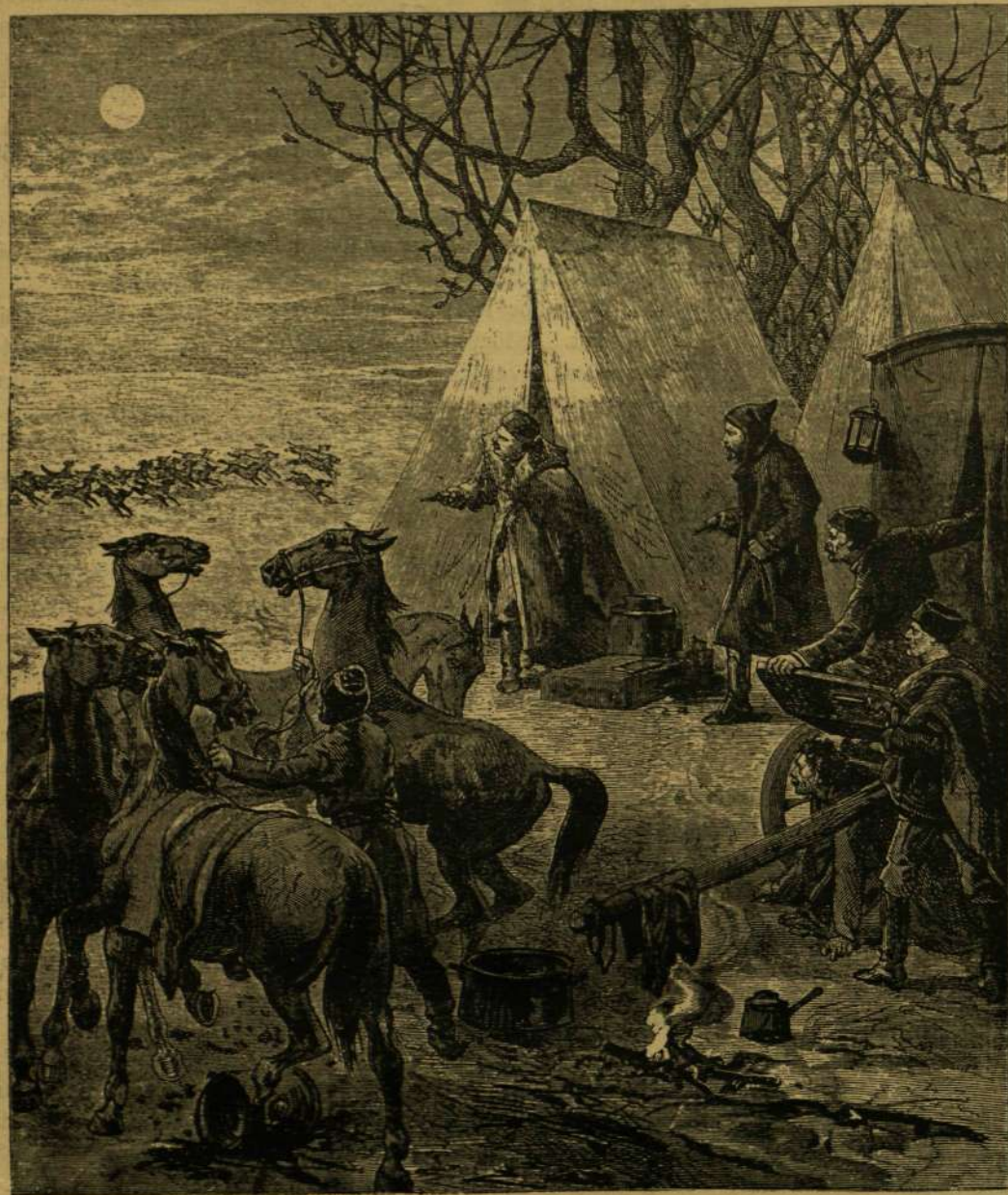
Primorin biztatta őket: — „Ne válaszoljanak neki; önnöknek ehhez semmi közük.“ A házmagyot több udvaron át a porte noire-i őrtanyára vitték. Ez a neve ugyanis a nem-

zetgyűlés pénztárával szemben a boltozat alatti kis kapunak, mely a Lille-utczával szemben a Bourgogne-utczára nyílik; az őrtanya ajtajához, és az oda vezető folyosókra több őrt állítván, Baze urát három városi rendőr felügyelete alatt hátrahagyták. Fegyvertelen, egyenruha nélküli katonák jöttek, mentek; a háznagy a katonai becsület nevében szólott hozzájuk.

— Ne válaszoljanak, mondák a rendőrök a katonáknak.

Baze két kis leánya rémült arcczal nézett atyja után; a kisebbik, midőn elvesztették szemek elől, zokogni kezdett. Az idősebb, ki már hét éves volt, így szólott thugához: — Nővérem, imádkozunk; és a két gyermek összekulesolt kezekkel imádkozni kezdett.

Primorin biztos, mihelyt Baze biztosságba helyezte, ügynökeivel visszaroht annak dolgozó-szobájába és ott mindent átkutatótt. Ott feküdtek az asztal közepén azon hirhdt rendeletek, me-

A HÁBORUBÓL. — FARKASOK TÁMADÁSA HIRLAPIRÓK TANYÁJA ELLEN.

lyek azon esetre voltak előkészítve, ha a gyűlés a háznagyok indítványait megszavazta volna.

A szekrényeket felhánták. A biztos „házmotózásnak“ keresztelte el ezen durva eljárást, mely tovább tartott egy óránál.

Baze, miután ruháit lehozták, felöltözött; a motozás végeztével kihozták az őrtanyáról, és három rendőrkíséretében az udvaron álló bérkocsiba ültették. A kocsi, hogy az elnöki kapuhoz jusson, a diszudvaron, és az ágyuk udvarán haladt át; a nap épen akkor jött fel. Baze kinézett a kocsi ablakán, mert tudni óhajtott, hogy ott vannak-e még az ágyuk? A löporos kocsik még ott voltak, de a hat ágyut, és a két kartsot már elvitték.

Az elnökség előtti téren a bérkocsi kissé megállott. Két sor katonára, jobb karjával a szurony alsó végére támaszkodva, a nagy térdjárdáját foglalta el. Egy fa tövében három tiszt álltegy csoportban: Espinasse ezredes, kit

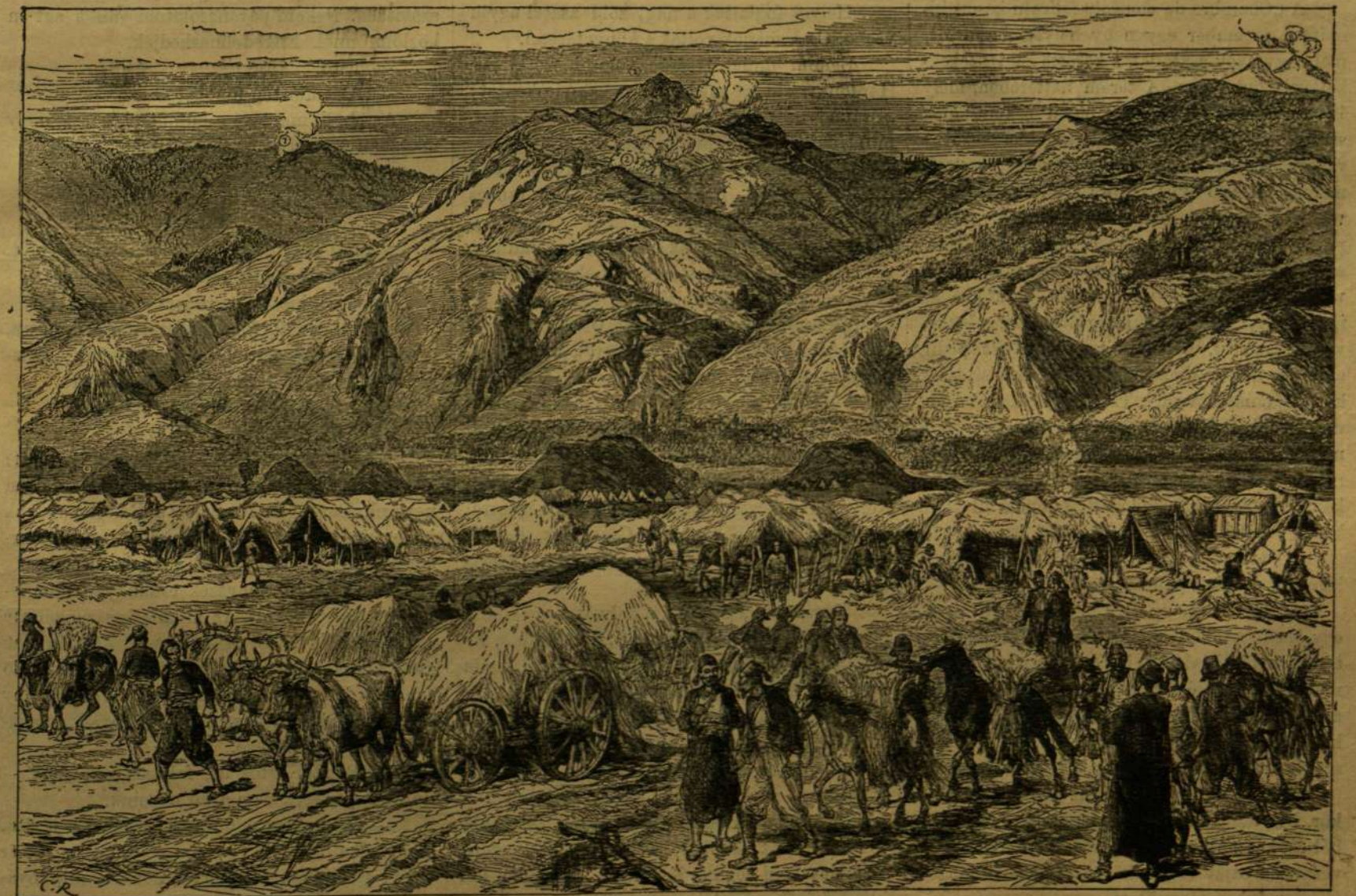

A háznagy elfogatása. — Egy ellen négyen dulakodtak. „Utonálló rablók vagytok!“ kiáltá Baze, kit heves tusa után erőszakkal hurezoltak el.

A legfőbb törvényssék fölőszlatása — „Van önnek megbízó levele?“ kérdé az elnök. A biztos válaszolt: „Van“. S azzal átnyujtott az elnöknek egy iratot.

EGY BÜN TÖRTÉNETE.

1. Szent-Miklós-hegy az orosz erődöl. 2. Török moszár-útegek. 3. A Sipka szoroson át vezető út. 4. Sipka-falu és temploma. 5. Erdők. 6. Törökök által előigialva tartott magaslakok. 7. Török előretolt moszár-útegek. 8. Nodszli pasa útege.

A HÁBORUBÓL. — A SIPKA-SZOROS, DÉLBŐL TEKINTVE, AZ ELŐTÉRBE A TÖRÖK TÁBORRAL.

ABDUL-HAMID SZULTÁN A SEBESÜLTEK KÖZT.

s őket megfagyni hagyja, menthetetlenül e setét mélységben? — Vagy, épen ellenkezőleg, — hátha a vulkán lávafolyama egyszerre ismét az előbbi utat veszi, s váratlanul megint abba a kráter-kéménybe tolul be, a melyet most ők foglaltak el, s őket ott nyomja és egy pillanat alatt megsemmisíti? . . .

Öt nappal az átköltözés befejezte után, vagy is január 15-én, a Gallia elérte pályája legnagyobb naptávolát, vagy is nagy tengelye végpontját, a honnan ismét közeledni kezdett a naphoz és a földhez. Mintegy 220 millió lieu (több mint százhusz millió mérföld) távolságra voltak a naptól. Ez hatszorta annyi, mint a föld közép naptávola . . .

Ekkor már a Gallia valamennyi élőlény a vulkán bérceire volt elhelyezve — kivéve természetesen a tizenhárom angolt, a kik Gibraltáron maradtak, s kikről amaz emlékezetes látogatás óta Servadacék mit sem tudtak. Vajon mikép állottak ki a tél első felét? Valószínűleg elég jól. Tüzelő anyaggal ép oly bőven el voltak látva, mint élelmi szerekkel. Állomás-

állapítva, most az általa holdul magához ragadott parányi Nerinát vetette hasonló számítások alá. De a többiek nagyon unatkoztak. Az olvasmányból s az olvasási kedvből egyaránt kifogytak. A napokat egymástól semmi esemény sem különböztette meg; egyik úgy telt el mint a másik, örökös éjszakában, melyet gyér olajlámpák világítottak. Vízért s olykor eleségért fel-fel kelle ugyan menni a felső lakosztályokba, sőt a földszinére is, de ez kevés időt s kevés embert foglalkoztatott, s aztán ismét a régi egyformaság kezdődött elől. Nem lévén semmi mozgás, semmi testgyakorlat, a bágyadás erőt vett a legtöbbször, s annyira ment, hogy az ebből eredő étvágyhiány némelyeknél majdnem undorrá vált az élelem iránt, a miből. aztán komolyabb bajok is származhattak. Az álom zsiibasztó karjai nyomták az enni nem tudókat; olyanok voltak mint a téli alvó állatok, melyek táplálék, s mozgás nélkül huzák át a telet.

Az egész galliai gyarmatban a kis Nina tartotta meg eleveenségét legjobban. Jött-ment

a szabad levegőre is. A hideg igen nagy volt még most is, kivált éjjelenként; de a déli órákban a nap melege kissé érezhetővé kezdett válni. Még jót tett mindnyájoknak, ha ilyenkor a sziklaoldalban, a befagyott tenger partján, kiülhettek sütkérezni kissé a déli nap gyöngye sugárain . . . A madarak is szabadultak s örömvijoggal röpkedtek körül őket . . .

Még két hónap, július és augusztus, 164 millió lieunyi közelbe vitte a Galliát a naphoz; a Jupiter és Mars közt keringő apró bolygók zsiabongó körében voltak ismét. Délben a nap melege már eléggé enyhe kezdett lenni, s a déli séták a tengerparton egyre kellemesebbekké váltak; bár az éjek még nagyon hidegek voltak s a tenger jege egyáltalában nem kezdett olvadni.

A tavasz e neme végetlenül üdítő, emelő hatást gyakorolt a Gallia lakóira. Bár messze még a céltől, világosan látták legalább magok előtt azt. Nappal a nap tányára egyre nagyobbodott; éjjel a föld egy álló csillag fényében és nagyságában látszott ragyogni előttük. Egy

Legújabb találmányok.

Egy angol lap érdekes összeállítást közöl a tudomány és ipar terén az utóbbi évek alatt fölmerült nevezetesebb találmányokról. A közlemény írója mindenekelőtt az üveget említi föl, mint a mely sokféle használhatóságánál fogva méltó vetélytársává lett a vasnak és bambusz-fának. Ez utóbbi nádfajta fából tudvalevőleg a malayok majd mindenféle életszükségleteiket ki tudják elégíteni. A vasnak sokszere fölhasználását említnünk is fölösleges. Ilyen sokféleképpen használható iparcikké lett mostanában az üveg is. Lehet abból vízvezetős más czélokra használható csöveket, utczaburkolatot, háztetőt készíteni, sőt egész épületeket is, ha módunkban áll a de la Bastie által föltalált gyúrható üvegből átlátszó lakást építtetni, melyet a csintalan utczagyerekek hiába dobálnának követ — kárt nem tennének benne. De hogy az üveggel ruházkodjunk is, hogy a tél viharjai ellen üvegből készült felső kabát védjen minket és kezeinken üvegkeztűt viselhessünk, hogy a nők valaha üvegszoknyákban és tunike-okban járjanak és a férfiak üvegalapokat hordjanak — ilyesmik talán még a merész phantasiával megáldott Jules Verne-nek is nehezen juthattak eszébe.

Már pedig az ugynevezett üvegyaport (a francziák coton de verre-je) a jövő századok, vagy talán már csak évtizedek szövetiparában előkelő szerepre van hivatva. E csodálatos üvegczémát még eddigelé csak Csehországban tudják előállítani, melynek közönséges és színezett üvegkészítményeivel a világ semmiféle más üveghutáinak terményei sem állják ki a versenyt, azonban több mint valószínű, hogy e fontosnak ígérkező iparcikk gyártását a többi országokban is meg fogják kísérteni. A Csehországban készített üvegfonal finom, lágy és oly hajlékony, miszerint még ma is akadnak hitetlen Tamások, kiket hiába igyekezzünk arról meggyőzni, hogy az a selyempuhású fonadék tulajdonképpen lugsóból (alkáli) és kovagból (silic), azaz üvegből áll. Az üveg-szövet leginkább a selyemhez hasonlít. Ez új gyártmánynak most még igen magas ára van (fontja 8—10 forint) s e körülmény szolgálta legfőbb akadályul abban, hogy érdemei még eddig nem részesültek a kellő elismerésben, de már a vegyészek és természetbúvárok szívesen használják, mint elpusztíthatatlan szövetet szűrőnek, esetnek s más hasonló czélokra, bár addig még hosszabb idő fog eltelni, míg a divatárusok és szabók legújabb divatu üvegruhakészítményeiket fogják a közönségnek ajánlhatni.

Azt a kutat is egészen új találmánynak nevezhetjük, mely a költséges artézi rendszer mellőzésével magától huzza fel a vizet. Ezt az olcsó szerkezetű, de épen oly czélszerűen használható kutat Haurian, meaux-i mérnök találta fel. Főtanácsát ez ügyes találmány tervezeténél a nevezett mérnök ama körülményben találta, hogy a föld (talaj) igen sok helyen csak csekély vastagságú rétegeket képez, melyek közül némelyek likacsosak, mások meg vízhatlanok. A kutatás a felület alatt néhány lábnyira bő vizet talál. Ez lesz az ő mozgató ereje, az az erő, melyet épen keresett. Az ássással tovább halad s tegyük fel, hogy valami tarka homokkőrétegre bukkan, melyen alul másik forrást talál, melyet az első forrás vízének súlya, a mint egy cső felső végéből annak fenekére zuhan, pompásan fölcsorít a föld felszínre. És az efféle kutatása nem csak úgy találmánnyá történt, mert ha egyszer a talaj képződésével és természetével ismerősök vagyunk, az eredmény teljesen bizonyos.

Másfel vagy két évvel ezelőtt sokat emlegettek a külföldi lapok egy találmányt, melyet állítólag egy „magyar“ származású embernek köszönhet a világ. Tudós hazánkfiának neve az említettem angol közlemény írója szerint dr. Sawiczewski lenne. A nevezetes találmány abban állana, hogy a hideget sűtésre és főzésre használhatjuk fel. Ha e találmány csakugyan sikerülne vagy igaz volna, akkor a sarkvidéki utazóknak nem lenne szükségök tüzelőszere, hogy ételüket megkészíthessék; ott lenne a hideg, sűtne és főzne az, mint a lobogó láng. E találmánynya, vagy legalább is annak híre a vasnak, higanynak s más érceknek ama jól ismert tulajdonsága szolgáltatathatott alkalmat, mely szerint ha ez ércet nagy hidegben, a

milyen például a sarkvidékeken uralkodik, kezünkkel érintjük, a hőrt épen úgy megperzselik, sőt el is égetik, mintha izzó vasohoz vagy szénhez nyultunk volna. Sawiczewski szerint a hus, ha 40 foknyi mérsékelt hideg hatásának tesztük ki, eléggé megfő arra, hogy egészséges ételt adjon, melyet aztán „barátságos tűz“ mellett kissé megpirítva ízletesen elkölthetünk. Csak hogy a már barátságos tűz áll rendelkezésünkre, akkor a húst a mellett is megsűthetjük vagy főzhetjük s nem szorulunk a hideg hatására. Angol írónk már azt is tudni akarja, hogy itt Budapesten rögtön akadt vállalkozó, ki dr. Sawiczewskinek hidegen sült vagy főzött húsait légmentesen zárt czindényekben a világ minden részébe szétküldte.

Mint hogy az álhaj, mint női fejdisz, a modern társadalmi életnek nélkülözhetetlen kellékévé vált, a már-már érezhető hiányt ennél is pótolni kellett valahogy. Mert az élő haj, az a haj t. i., melyet — hogy üzletszerű kifejezést használjunk — „lábán“ vesz meg a hajvásírló — ama nők és leányok haja, kiket a lelketlen hajkereskedők egyik legszebb díszöknek potom árért való elpusztítására tudnak csábítani, évről évre ritkább és drágább lesz. Volt idő, mikor a hajfonatokat igen csekély mennyiségben csakis azért keresték, hogy eltessék hölgyek számára parókát készíthessenek azokból; a mi kevés hajszükséglet mutatkozott, az üzérlek Auvergne és Bretagne falusi nőitől hamar és olcsó áron beszereztek. Ámde azt az egész hajmennyiséget most Páris egymaga fölemésztené, sőt az egész Franciaország összes „hajterménye“ sem lenne elég számára, úgy hogy Marseille, a hajkereskedés jelenlegi központja, üzletkörét kiterjesztette Spanyolországra, a keletre s különösen a két Sziciliára is (Nápoly és Szicília), hogy előszerezhesse azt a 40 tonna fekete haját, melyet 65,000 chignonná dolgoz fel évenként.

A „holt haj“ nem nagyon megyerő hangzású elnevezés, de minthogy a nélkül a csinos mesterséges fűrtök, hajfonatok és chignonok nem volnának mostani áraikon előállíthatók, nem árt tudni, hogy a hajkereskedők és hajművészek edeskeveset törődnek azzal, hogy vajjon a „nyers anyag“ eredeti tulajdonosai eleve nek vagy holtak voltak-e? A rongyszedők semmiféle utczai „találmányt“ vagy „leleményt“ nem becsülnék annyira, kivéve az aranygyűrűket vagy ezüst kanalakat, mint az összegomolyodott női hajcsomókat, melyeket aztán a hajművészek korpálében és hamuszírban tisztára mosnak, kikéfének, simára fésülnek és osztályoznak. Kereskedelmileg a hajnak kétféle színárnyalatát és háromféle hosszúsági fokozatát ismerik. A legtöbb holt hajból az olcsóbbak kerülnek ki ama 350,000 darab „árucikk“ közül, a mennyit Franciaország évenként előállít. A legdrágább chignonok körülbelül 250—300 forintot érnek; a legolcsóbbak ez összeg ötvened részéért szerezhetők meg. Angolország a legjobb vevő, s mindjárt nyomon követi Amerikát.

Egy Pallas nevű falusi orvos a Landok (Les Landes, homokos lapály Gascoigne-ban, Franciaország délnyugati szögletében) homokos területén ama meglehetősen merész gondolatra jött, hogy oly lámpát készítsen, mely igen jól ég, de annál kiálthatatlanabban füstölő szurokkal világítható. A szuroknak említett füstölő természete még eddig daczolt a korábbi felfedezők minden ilyenü kísérletével. Falusi doktorunk e körülmény nem riasztotta vissza. Összebeszélve Guillemare ottani vegytanárval, a doktornak csakugyan sikerült megfékezni a makacs füstölőt, s felhasználni a maga céljaira. És valóban a szurok, ha kétszer megtisztítják, s oly lámpában égetik, melynek fölfelé irányuló erő huzama van, pompás fehér lángot ad, s lobogás és füst nélkül fényesen világít. A petroleum veszélytelen új vetélytársa tehát föl volna fedezve, noha ugyancsak Pallas és Guillemare uraknak egy másik védenecéről, a kitisztított és finomított terpentin-szeszről is épen annyit jól lehet mondani.

A megbecsülhetetlen *Eucalyptus globulus*, az ugynevezett ausztráliai gummi-fa, melynek számára bátran kereshettek volna korunk növénytudósai valami olyan elnevezést, mely gyógyító tulajdonságait a Aesculapiussal, a gyógyítás istenével jól titokszzerű rokonságát jobban előtűntesse, nagy hirre vergődött az utóbbi néhány év alatt. E fa már is több egészséges

levegőjű oázst teremtett a római Campagna-nak dögletes malarivál megfertőztetett vésztes területén. Kifűző szolgálatot tett ez áldást hozó növény már Egyiptomban és Algírban is. A mocsárlázak, és — a mi még különösebb — az alkalmatlan mosquitók is eltűnnek az eucalyptus elől, mint a kísértetek az éjféli kakasszóra. Maguk a sáskák is elkoródnak e méltóságteljes fák vidékéről s jobbra és balra tőlük oly vetésekre rotanak, melyeknek közelében ily fák nincsenek. Minden orvos és minden kerületi főnök arról tesz jelentést, hogy a dögletes mocsároknak és bűzhűd tavaknak kiszivták vészthozó mérget az eucalyptus-ültetvények; hogy az oly lázfények is, mint Tuggurt, Zérazilda és Issers (az algieri Szahara szélén) egészséges lakhelyekké lettek ama megbecsülhetetlen tulajdonságú idegen fák befolyása alatt, s nem kevésbé meglepő e fáknál az is, hogy jótékony hatásuk majdnem bűvészszerű gyorsasággal jelentkezik. Az eucalyptusok segítségével valamikor talán még Afrika nyugati partjának gyilkos tájait is lakhatókká lehet tenni a fehér emberek számára.

A Braziliában tenyésztő Carnuba is egyike a forróvízi tartományok ama bámulatos gazdagon megáldott gyermekeinek, a kik az embert majd mindennel ellátják, ha nem restelik őket tenyésztetni. A Carnuba egy pálmafaj s mint a legtöbb pálma, szerfölött sokáig el tudja tűrni a szárazságot és pompás lombkoronája még akkor is üdén virít, a mikor körülte már minden növény elhervadt. E növény gazdag, nedvűs belől lisztet, bort, ecetet és gyantát lehet készíteni, gyökerei a szapparilláéhoz hasonló hatású gyógyszert szolgáltatnak, míg fiatal törzsét olcsó és tartós vízvezető csövekké lehet átalakítani.

Az emberiség jöklétét előmozdító találmányok után had említsünk fel utoljára egy olyat is, mely a rombolás és pusztítás ezéjait leend hivatva szolgálja. Értjük a *Gras-féle löfgyevert*, melylyel a francia hadsereget, a mennyire az állam pénzügyei s az Assemblée takarékosági hajlamai megengedik, minél gyorsabban el akarják látni. E puska sok tekintetben tüntet föl javulást és haladást a Chassepótokhoz képest, épen úgy, mint a hogy a Chassepót tökéletesebb löfgyevert volt az egykor híres porosz gyűtis puszkánál. A Chassepót-nak két komoly hibája volt. Ugyanis ha egymás után gyakran és gyorsan löttek vele, annyira fölmelegedett, hogy megégette a katona ujjait, a mint újra töltöni akart. Másik nagy hibája meg az volt, hogy a löpor nedves és fekete salakjától csakhamar piszkossá és használhatatlanná lett. Gras mindkét hiányon segített. Az új löfgyevert messzebbre hord, könnyebben kezelhető és esnosabb mint előde volt. Ha egyszer a francia sereg ily puszkákkal lesz ellátva, iszonyu vérengzést vihet véghez az ellenség soraiban.

Sámi Lajos.

Kirándulás Zimniczába.

(Eredeti levél.)

Bukarest, 1877. okt. 16.

Honnan került e sok szemét beléd Arad! Boldog Isten, ha e mindennél itt marad! Meg fogsz találni mindenféle gazzal, mely benned felmelegszik rettentő halmazsal. Soperje ki a szél utczáit szeméttől, Hátne meg a zápor forró köveztől, stb. stb.

Midőn István főherczeg 1847-ben körútját tette, Biharból Arad felé fordult, Arad mindent elkövetett, hogy fényesebben fogadja, mint a szomszéd Bihar; nagyszerű előkészületeket tettek megye, város, hatóságok, testületek, hogy bebizonyítsák, mikép nem igaz az a esunföldő versecske, hogy „Bihar halad, Arad marad.“ De egy testület sem költött annyit, mint a zsidó község; egy nie da gewesen deputáció faragta ki az ékes szónoklatot és vitte meg hódolatát a nagy bajszu főherczegnek, és midőn a sok éljen, hűbő, soll ach leben-nek végre vége lett, egyenesen megkérték, hogy a kivilágításnál el ne feledje az új zsinagógát megtekinteni. De őh fatum! — míg a deputáció a megyeházánál csavargott és a kivilágítás kezdetét vette, és a főherczeg körútjára indult a városba, valami impertinens pecsovia költő egy nagy transparenst akasztott a zsinagóga oldalára azon verssel, melyet jelzőmnek választottam, azt pedig

BEN-ZOUF MAGASRA EMELTE A FÁKLYÁT.

KIÜLHETTEK, SÜTKÉREZNI KISSÉ A DÉLI NAPON.

SERVADAC HECTOR VÁNDORLÁSA.

helyük kemény védműszerkezetével megóvhatta őket az éghajlat szigorától, szükségét pedig semmiben sem szenvedtek.

Servadac s társai készek lettek volna megfelelkezni az első látogatáskori fogadtatásuk nem igen szívélyes voltáról, s újra meglátogatni Murphy dandárnokot és Olifant őrnagyot gibraltári őrhelyükön. De a roppant hideg oly hosszú jég-utazást nem tanácsolt. Azért ezt a végszükség idejére tartották fenn, ha t. i. a vulkán végkép kialudnék, s nekik a hegy gyomrából, a megfagyás ellen kellene menekülniök minden áron.

Itteni életük, aránylag jó elhelyezkedésök daczára, sok nehézséggel járt. Legrosszabb oldala a mozgás és tevékenység csaknem teljes hiányából eredő lelki téltelenség s eltoppulás volt, mely ellen Servadac és Procop váltig küzdöttek, de melyet a gyarmat alsóbbrendű tagjaiban teljesen legyőzniök nem sikerült. Hakabut Izsáknak meg volt a maga foglalkozása: pénzt számolta; Palmyrin Rosette-nek a magáé: miután a Gallia pályaelemei már végkép meg voltak

folyvást, az egyiket nem hagyta aludni, felverte zsiabadságából; a másikat kényszerítette, hogy egyék, igyék, ne hagyja magát. Ezt tréfáival, azt dalaival vidította fel. Különösen Pablora pazarolta nyájaskodásait, a kin a közös eltoppulás nagy mértékben erőt vett.

Igy telt el február, márczius, aprilis, május, a földi időszámítás szerint a tavaszodó év e hónapja, a Gallián a legnehezebb téli időszak ezuttal. Csak június elején kezdettek valamennyire javulni az állapotok. Az emberek elevenedtek, vidultak némileg. A nap üdítő befolyása volt-e ez, melyhez közeledtek és pedig észrevehetőleg, ámbár elég messze voltak még tőle; melege nem vált még érezhetővé. Június elején még a Jupiter pályakörében jártak csak, százkilenczvenhét millió lieunyi távolra a naptól. Június második felében a gyarmat tagjai egészen visszanyerték régi rugékonyságukat. Ben-Zouf, mint a ki igen sokat aludt, nagyokat nyújtózkodott, de annál jobban megerősödve érezte magát.

Gyakrabban mentek a felső üregekbe, sőt

pont a végtelenségben: de nekik reményeik csillaga, vágyaik czélpontja, melyhez folyvást közelednek, közelednek . . . (Folyt. követk.)

Egyveleg.

Mily távol van a nap a földtől? Ainy, az angol királyi observatorium igazgatója, újabb számítások alapján a napnak a földtől való távolságát 93.375.000 angol mértföldre, illetőleg 150.268.387 kilométerre teszi. E számítás nem csatlhatatlan ugyan, de Ainy határozottan állítja, hogy 200,000 mértföldnél nagyobb különbséggel nem tért el a valóságtól.

Amerikai házasság. Egy cashvillei (Kentucky) fiatal hölgy nemrég egy palackot dobott az Ohio folyamba, mely a kisasszony lakozma mellett azon kérését is tartalmazta, hogy a szerencsés megtaláló lépjen vele levelezésbe. Egy ballardi aglegény megtalálta a palackot; levelezni kezdett a fiatal hölgyvel s a boldogító eredmény csakugyan házasság lett. A louisvillei ujság ehhez a következő megjegyzést fűzi: „Már most tartani lehet attól, hogy a kísértet: palackok által tenni szert férjre, általános divattá váljék.“

— Dr. Kordos Pál jónövű írónk is közelébb álli meg irodalmi működésének félszázados idejét, s a megemlékezéshez hozzá fog járulni a tudományos akadémia és Kisfaludy-társaság is, melyeknek egyik legrégibb tagja. Az akadémiában 1863-ban, a Kisfaludy-társaságba pedig 1837-ban választották meg jókedvű elbúcsúeséit.

Olteanu János nagyváradi katolikus püspök felől nov. 30-án az a szomorú hír érkezett a fővárosba, hogy szélhűdés érte, s állapota igen aggasztó. Olteanu pár év előtt a lugsói püspöki székből tételt át N.-Váradra, hol az általános tiszteletet csakhamar kivíva hazafiás érzülete és a közügy iránti érdeklődése által.

A telefon Budapeston. A hangvivő készülékkel a távírási-igazgatóság is tett kísérletet a főposta épületében, szakferiák jelenlétében. Az első próba nov. 27-én volt, és az épület távoleső szobái közt, egy alanti szobából egy harmadik emeletibe folyt a beszélgetés, 180 méternyi hosszú huzal segítségével. Sztpuka titkár a „Távírástási Közlemények” legközelebbi számában foglalt szakcikkeket kezdte a távbeszélőbe mondani és végül feleletet kért. Azután Takács országos távírási főigazgató a „Szózatot” mondta bele, melyet a 180 méter hosszú huzalon Sztpuka titkár tisztán és érthetően hallott. Az eredményt kielégítőnek találták s mindnyájan meg egyezően nyilatkoztak arra nézve, hogy a készüléknek — tökéletesítés mellett — szép jövője lehet. Eleinte, míg az ember ki nem ismeri magát és

48. SZÁM. 1877. XXIV. ÉVFOLYAM.

VASÁRNAPI UJSÁG.

765

namot, s MENTER PASANAK fegyveres hadra szel-
lított serege librá állítására és az érkező esat-
okot bevárására. A bolgár harczterem az ősi eső
akasztja föl az utakat, áztatja le a vért. Plevna
még áll, de nagyon számítják eldőltenek nap-
kait, s az orosz táborból gyakran küldenek köve-
ket Ozman pasához, és a beköftt szemű parla-
mentairek nemcsak a kapituláció iránt inteznek
elszólításokat, hanem közlenek rossz híreket is,
amely bizonyítják a helyzet veszélyeit. Plevna fol-
gathetetlenek reménye nagyon el is enyészett az
utolsó napokban, mert mielőtt Mehemed Ali meg-
lakíthatna volna a fölmertésre szánt sereget, az
oroszok nagy erővel merkezték az előnyomulást

Tízésszadományt küldtek a lefolyt héten : Szécsi-Szigetből Szál Józsefné (1 kilo 80 gram), Hadaáról Sánta Györgyné, özv. Mészáros Jánosné és Mikósy Gyuláné (3 kilo 220 gram), Bágyból Benedek Agnes (1 kilo 500 gram), Zselizről Karácsony Sándor (1 kilo) Rosnyórról Blum Józsefné (1 kilo 250 gram), Pusztából Abonyból Szilvassy Teri (450 gram), Moór Schmidt Mór (24 kilo).

Mindez adományokat átszolgáltattuk a buda-
pesti cs. török konzulatusnak.

Eltunyult legközelebb: Báró Ocsy Ferencz, s. k. nyug. alezredes, 59 éves korában Lajbachtan, onnan holttestét Ujezska-ra szállították. — Dossen István, a fővárosban jól ismert öreg francia és olasz velmyster, ki még 1837-ben jól hazánkba és sok főkelő családnál tanított, 1848-ban pedig beállt emzertelen, s mint ilyen a biesiek táborba vonult elcsích ellen; utolsó éveiben sanyarú helyzetbe uttó, s a kórházban hunyt el 79 éves korában. — d. TOLLAS KAROLY, a gr. Teleki-családnak több mint 40 éven át jogügyi igazgatója és pénztárnoka, az erdélyi volt ref. főegyháztanács titkára, 74 éves orában Szőverden Erdélyben. — SIMONTY György, beszerceberényai káptalan kis-prépostja 91 éves korában. — SZAVARY JÓZSEF, Győr város árvalbívati éntárnoka, 67 éves korában. — ZENGEY JÁNOS, nagy-nóvveltdalajdonos Debreczenben. — ÖZV. KÖRÖSSZÉK PALÁNÉ, szül. Krajner Johanna (Lázár Fülöp kir. ítélő táplái bír. anyósja) 82 éves korában.

Lehel. Versé gyöngye. Ismeretes népdalok reminiscenciáiból áll csupán. Próbálja milyen? azt csak látva ítélhetők meg.

A szerelem lantosa! A humor a költeményben nagyon is sekélyes; bizonygys: hogy hét hosszú (8 soros) rüflet át sem bírja magát mélyebbre ásni, mindig a fölért azon egy pontján lebeg, a hol megindult. A belátma, a verszavakok visszatérő refrainjeire, elég sikertűt: se a verselés vagy még kívánni valót. Pl. az ötödötes mámban sorokban a két végsősrát nem adhat jambus magút sola. Ez egy költemény után ítélve, azt hisszük

Villanyosság a testben. Sajátságos tapasztalatok ezek; nem merünk hitelt adni egyszerre; szakértőkkel fogjuk közölni alkalomilag.

Sol.

8									
7	R	R	R	R	R	R	R	R	
6									
5									
4									
3	R								
2									
1	R	R	R	R	R	R	R	R	
	a	b	c	d	e	f	g	h	

Megfejtés.

Villágos.	Sötét.
1. Bb5—g5	Bc4—c4:
2. c3—e4	Bc4—c4:
3. Bg5—g6†	Kf5—f5:
4. Hf3—h4 mat.	

(a)

1.	Hg4—h2:
2. Bg5—g6†	Kf5—f5:
3. Hf3—h4	t. sz.
4. Bg6—e6 mat.	

Helyesen fejtették meg: Veszprémben: Fülöp József, Gelsen; Glesinger Zsigmond. Sárospatakon: Gérecz Károly és Németh Péter. Debreczenben: Zagya Imre, Miskolcon: Hartmann testvérek. Budapesten: K. J. és F. H. Kolozsvárt: Csipkés Árpád. Atozomonoron: Branner Gyula. Sarkadon: Márki és Nuszsek. A pesti sakkör.

Nap	Katholikus és protestans	Görög orosz	Izraelita
2 V G 1	Urjövetele	G 1 Urjövet.	29 E 17 Gregor 26
3 H Xav. Ferencz	Atala	21 E. ass. avat.	27
4 K Borbála szűz	Borbála	22 Phelemzen	28
5 S Sabbás apát.	Pelin	23 Amphiloe	28
6 C Miklós püspök	Miklós	24 Katalin	30
7 P Ábrah. apa	Ágota	25 Kelemen	1 Tob. R.
8 S Bold. Assz. fog.	Szofron	26 Alipius	2 S. Vajig

Mold változásai. ● Ujhold 4-én 11 óra 20 perczerk éjjel.

Tartalom: Ozman pasa (arckép). — Sütét felejtés... — A hova én ott... — Egy bűn története (két képek). — A háborúból (három képek). — Servadac Hector kalandos vándorlása a naprendszeren át. (két képek). — Egyveleg. — **Melléklet:** Legujabb találmányok. — Kirándulás Zimmi-zába. — Az ügyelő. — Irodalom és művészet. — Közintézetek, gyuletek. — Egyház és iskola. — Mi újság? — Halálázások. — Adakozások. — Szerkesztői mondandói. Hetinaptár.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.
(L. Egyetem-tér 2. sz.)

Ha a szász használt pite, vagy annak helye egyszeri látogatásnál 16 krajczár; többes látogatásnál 10 krajczár. Bélyegdíj külön minden látogatás után 30 kr.

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetőmunkákat elfogad Bécsben: Harsztein és Vogler Wallfischgasse Nr. 10, Mosse Nr. Sellerstrasse Nr. 2, Oppel A. Wallfischgasse Nr. 22.

Pserhofer J.

gyógyszerész Bécsben.

Singerstrasse 15. „zum goldenen Reichspfel“.

ajánlja a t. olvasóknak az alant jegyzett és sok évi tapasztalat után jeleseknek bizonyult gyógyszerészeti különlegességeket és hatékony házi szereket. — Az alant felsoroltakon kívül még sok egyéb különlegesség van készletben és netán készletben nem levő szereket írási megrendelések legkorábbi időre és legutóbbi időre is elkészítjük, és felajánljuk a legnagyobb készséggel díj nélkül adtuk. — Különmények a vidékre, bérmentesített pénzügyi vagy utánvéttel. — Vidéki megrendeléseknél csomagolásért darabonként 10 kr. számítatik nagyobb küldeményeknél csomagolás után költés. Ismételt árusítók jutalékban részesülnek.

Akustikon (fülszező) 1 üvegcse 1 ft. o. d. a. Akustikon tüst mindig melegen és nedvesen tartja, oltalmazza megfázást és ennek következményeit; ellen; közvetlen szabályos képződését a fülszárak, melynek hányá foka oly sok fülbajnak.

Havasi fű-szesz W. Ottm. Bernhardi. Minchenben, a müncheni első orvosi tekintélyek által legkisebb házi-szernek ajánlott mindenféle gyomor- és bélbetegségek, különösen emésztési gyengeség, étvágyhiány, gyomorhurut stb. ellen, a szeszre való. Üvegcseje 70 kr.

Amerikai községy-kenőcs, és biztosan hat, kétségtelenül legjobb szer minden közhíj, tüdő és csúszos baj, nevetségesen hágyarcsaj, taggyulladás, görcs, ideges fejfájás, fejtájiás, fül-szakadás, stb. stb. ellen. 1 ft. 20 kr.

Anatherin száj-víz, cs. kir. szab. valódi általános elismert legjobb fogfentartó szer, 1 üvegcse 1 ft. 40 krajczár.

Szem-essencia dr. Romershausen. A látóerő erősítésére és fenntartására; eredeti üvegcseben 1 ft. 50 kr. és 1 ft. 50 kr. **Benczés tapasz** Hanbertől, kitűnő szesz nyílt sebek ellen. Egy tégl 50 kr.

Vértisztító labdacso Pserhofer J. től esztől egyetemes labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemli, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacso csodálatos hatást nem fejt ki. Különösen be nem bizonyítottak volna. A legmagasabb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmazott, ezen labdacso számtalanszor és a legkorábbi idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacsonál 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 ft. 5 kr. postán küldve 1 ft. 10 kr. (1 tekercsnek kevesebb nem küldeték szét.) Számtalan írást érkezett, melyek írói hála mondanak a pillanatra, melynek a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségekben egészültek helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer megismerje, tovább ajánlja.

Chachou aromatisée, megasztított száj-letet, mely dohányzás stb. következménye, 1 üvegcse 50 krajczár.

Chinai toilette-szappan, a legkisebb, sebb a szappan-pangyártás terén. Használata után a bőr bársnyi sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiakei-por, általánosan ismert jeles házi-szer, hurut, rekedtség, fültőköb, stb. ellen. 1 doboz 35 kr.

Fagy-balsam Pserhofer J. től évek óta legbiztosabban szerek van elismert mindenféle fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tégl 40 kr.

Hus-kivonat dr. Liebig utasítása szerint készített a Liebig-társaságtól Fray-Bentóban, eredeti szelencékben 1 font 5 ft. 50 kr. 1/2 font 2 ft. 75 kr. 1/4 font 1 ft. 50 kr.

Golyva-balsam, megbízható szer szélkóros nyak ellen 1 üvegcse 40 kr.

A legtöbb elősorolt specialitást kapható Budapesten TÖRÖK JÓZSEF 4051 gyógyszerész úrnál, király-utca 7. sz.

WERTHEIMER MÁRKUS (3929) Eladás nagyban és kicsinyben

IV. ker., ország-ut, a Károly-kaszárnya épületében

WERTHEIMER MÁRKUS lábbeli gyára Budapest.

czipőgyári raktárában kaphatók nagyban és kicsinyben:

Nők számára. Téli czipők Urak számára.

Nemes (filz) comodeczipők szim-mely színben 1 ft 30 kr.

Magas leható comodeczipők legfin-nemesből (filz) szarokkal és nagy-cokkossal 2 ft 20 kr.

Finom bőr csúszos topánok 10 cm-tűrő magas szarokkal és erős dupla talppal 4 ft —

Legfin. bársny csúszos topánok erős dupla talppal 4 ft 20 kr.

Posztó csúszos topánok magas szarokkal és finom bőrral borított, dupla talppal 4 ft 50 kr.

Nemes (filz) comodeczipők szim-mely színben 1 ft 50 kr.

Chagrén topánok jó erős talppal 4 ft 50 kr.

Borjűdör (filz) topánok, erős dupla talppal legfin. filz 5 ft —

Posztó topánok bőrral borítva, erős dupla talppal 5 ft 50 kr.

Muska-lak topánok (vishatlan) legkorábbi bőr vastag talppal 5 ft 80 kr.

Téridő fr. csúszos, valós muska-bagaria-bőrből (vishatlan) vastag 3 szoros talppal 13 ft —

Finok számára csúszos minden-lakhoz 4-7 ft —

Megrendelések az ár beküldése vagy utánvéttel mellett pontosan eszközöltetnek.

Kollarits József és Fiai

legelső kész fehérnemű, vászon, asztalnemű és szövött árú gyári raktárunkban

az „YPSILANTI“-hoz

Budapesten, váczi-utca 4-ik szám alatti áruházban,

kaphatók mindenféle kész férfi-, női és gyermekfehérnemű, vásznak és asztalneműek

a legnagyobb választékban és kitűnő minőségben a legújabb árakon

Férfi-ingek, rumburgi, hollandi vagy irlandi vászonból, darabja 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50, 6, 7, 8, 10, 12 ft.

Férfi-ingek, himetiek, madapolból, melle vászon, darabja 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14—20 ft. **Férfi madapol-ingek**, darabja 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50, 4 ft.

Férfi színes ingek, 1,50, 2, 2,50, 3 ft. Két külön galériával 2,50, 3 ft.

Férfi színes angol oxford-ingek, darabja 2,50, 4, 75, két külön galériával darabja 2,80, 5 ft.

Férfi-gatyák, magyar, félmagyar vagy francia szabásra, pamutból 1,20, 1,30, 1,75, vászonból 1,50, 1,60, 1,75, 2 ft. rumburgi vászonból 2,25, 2,50, 3, 3 ft.

Férfi felharsnyák, pamutból, fehér vagy színes, tucattja 4, 4,50, 5, 5,50, 6, 6,50, 7, 7,50, 8—14 ft. **Férfi-czernaból**, fehér tucattja 3,50, 4, 4,50, 5, 6, 7, 8 ft. 14 ft. felharsnyák, fehérítetlen vászonból, varrottak, tucattja 4,50, 6, 7 ft.

Férfi-zsebkendők, fehér vászon, tucattja 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20 ft. **Férfi-zsebkendők**, vászonból, fehér színes szíllal 7 ft, 10 ft, batistból színes szíllal 7 ft, 8 ft 50, színes pamutsebkendők dbja 30 kr, 35 kr, 40 kr, pamut batistsebkendők színes szíllal, tucattja 3 ft.

Férfi-gallérok, minden formában, legfinomabb tucattja 3 ft, 3 ft 50.

Férfi-kézleők, tucattja, 12 pár, 5 ft, 6 ft. **Női ingek**, rumburgi vászonból, sima, dbja 2,25, 2,50, 3, 3,50, 4, 5 ft. **alíngelt** 3, 3,50, 4, 5 ft. **francia mellvarrással** és himetiek 3,50, 4, 5, 5,50, 6, 7, 8, 15 ft. **madapolból** sima 1,50, 2 ft. **alíngelt** 2,50.

Női labraválók, madapolból, sima szegélyeztet, dbja 1,60, alíngelt 90, disztett 2,25, 2,50, 3, 3,50, 5 ft.

Női alszoknyák, madapolból, szegélyekkel és disztéssel, darabja 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 15 ft. **uszállyal** 4, 5, 6, 7, 8, 30 ft.

Női harisnyák, pamutból, kitűnő minőségben, tucattja 4, 5, 5,50, 6, 6,50, 7, 8, 22 ft. **czernaból** tucattja 10, 11, 12, 14, 22 forintig, színesek pamutból, párja 75, 80, 90 kr. 1 ft, 1,20, 1,30, 1,50, 3,50 kr.

Női zsebkendők, fehér vászonból, tucattja 2,50, 3, 3,50, 4, 5, 6, 7, 8, 16 ft. **angol czernabatisból**, fehér, 4, 5, 6, 7, 8, 30 ft.

Női francia derékfűzők (Mieder), dbja 1,30, 2,30, 2,75, 3, 3,50, 4 ft 50 kr.

Fin-ingek, 6 évesek számára, madapolból, dbja 1,40, színes 1 ft 25, 1,40, vászonból 2,10, 2,40, félmagyar gatyák 1,10, 1,20; 8 éveseknek ingek madapolból 1,10, 1,50, színesek 1,25, 1,55, vászonból 2,20, 2,45, gatyák 1,25, 1,40; 10 éveseknek, madapolból 1,20, 1,60, színesek 1,60, 1,75.

Az árak legújabb árakon szabottak, s ha valami a megvett vagy rendelt tárgyakból akár mi oknál fogva tetszésre nem lenne, 14 nap alatt, ha az árszervényünkkel el van látva, nemcsak szívesen kicseréltük, de kívánságra az érte fizetett összeg is visszaadatik.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

4103

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Level általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: egész évre — 12 ft fél évre — 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre — 8 ft fél évre — 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre — 6 ft fél évre — 3 *

49. szám. — 1877.

Budapest, december 9.

XXIV. évfolyam.

KÉT VETERÁN.

E HÉTEN egyszerre két érdemes veteránunk, egyik az irodalom, másik a művészet terén, munkálkodása ötven éves fordulóját üli, megérve azt ép testtel-lelkel, sőt egyre munkálkodva még, s környezve tisztiszelettől és egy hálás nemzedéktől, mely — ha tán előbbre is érzi magát, mint a hová ők juthattak — ezt egyrészen épen nekik is köszöni, s örömmel emlegeti el sem feledhető érdemeiket: Kovács Pál az író, Barabás Miklós a festő.

Amaz, novelláival és színműveivel, melyekkel 1827 óta gazdagította irodalmunkat s különösen a harmincezer éves

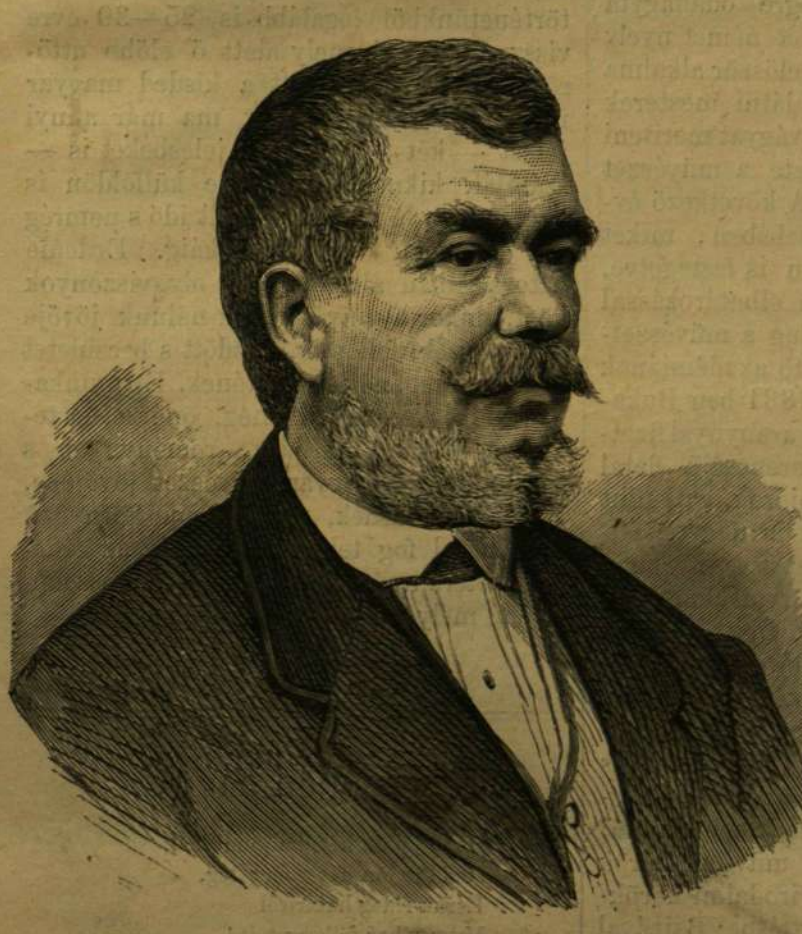
ben nagy népszerűsége emelkedett, minden művében a magyar szellem s egészséges humor képviselője s társadalmi téren is annyit tesz állandó lakóhelyének, Győr városának magyarosítására, hogy valóban teljes mértékben megérdemli azt a tiszteletet és rokonszenvet, melylyel e város közönsége, a hazai legfőbb irodalmi testületek részvéte mellett őt most, írói pályája ötven éves fordulóján üdvözl.

Emez, évtizedeken keresztül a kevés számú magyar festők egyike, soká elsője a magyar fővárosban, a magyar népeleti és genre-festészet uttörője, jelesein majd mindenikének arcképeken öröktője, életteljes ecete és rajzónja mellett az elméletnek is, különösen a távlat-tannak alapos művelője: nem kevésbé érdemes arra, hogy a magyar művészi körök által, mint

érdemes uttörő és ma is gyakorló művész, jubiláltassék.

Részünkről Kovács Pálnak decz. 8-án Győrött és Barabás Miklósnak decz. 4-én Budapesten tartott jubileumaihoz, e két érdemes veterán arcképeinek s életpályájuk rövid vázlatának közlésével kívánunk járulni.

Kovács Pál a m. tud. akadémia és a Kisfaludy-társaság tagja, gyakorló orvos, 1808 jul. 1-én született Dégen, Veszprém-megyében, hol atyja Ferencz, okleveles mérnök s gróf Festetics Antal jószágainak igazgatója volt, s korán megkedvelte a fiával az irodalmat, melynek maga is szerény művelője volt, levelezésben állván Kazinczyval és Csokonával, s dolgozó-társá levén Péczely „Mindenes gyűjteményének.” Kovács Pál, korán elvesztvén atyját,

KOVÁCS PÁL.

BARABÁS MIKLÓS.

Semmi sem jobb a haj növéseinek

fenntartására és elmozdítására

mint az oly ismeretes és híres, orvosi tekintélyek által megvizsgált, a legfinnyesebb szim-mely rendszeren használva a haj legkopaszabb helyein is dús hajzatot növezt; az ősz és vörös haj szét színt nyer; a hajjaljolt csodás módon megerősít, néhány nap alatt tökéletesen megszűnteti a korpaképződést, a haj kihullását a legkorábbi időn egészen megakadályozza, a hajnak természetes fényt és hullámos alakot kölcsönöz és a legkésőbbi korig megvédi a megőző-lés ellen.

FOGOTTE kellemes illatú és dicső kitűntésű fogva eszméivel a legfinomabb toltette-asztalnak is dicsőre válik. Egy téglár ára használati utasítással (hat nyelven) 1 ft 50 kr., postán küldve 1 ft 60 kr.

Ismét eladók illő leengedében részesülnek.

Gyár és központi szétküldő-raktár Mataszer-gyárnál Bécsben, VII. ker., Józsefváros, Piaristengasse 14, saját házában, hová minden irabell megrendelés intézendő, és a hol vidéki megrendelések az összeg beküldése vagy postal utánvéttel mellett a legkorábban teljesítetnek.

POLT KÁROLY Főraktár: Budapesten egyedül TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész úrnál, király-utca 7. sz. a »Szent lélekhez.« 2609—16